

Pogrindžio T I E S A

1951 m.

Nr. 4

Atiduok Tėvynei, ką privalai!

Pagrindžio T I E S A

LKS Rytų Lietuvos Srities organas

1991 m.

Rugsėjis

Nr. 4

Rugsėjo 8-oji

Kiekviena tauta švenčia savo šventę, kuri paįmą jos gyvenimo vieną svarbiąją įvykių. Mes lietuviniai švenčiame Rugsėjo 8-ąją. Tai diena, kurią Vytautas Didysis, ne savo tuščiai ambicijai, bet Lietuvos valstybės gerovei, norėjo užsidėti karaliumus vainiką ir tuo įrodyti pasauliui jo sukurtos valstybės visišką savarankiškumą. Įmetant Vytauto Didžiojo vainikavimosi sverbūną, šio fakto data buvo parinkta tautos šventei švęsti.

Nepriklausomojo gyvenimo metais tai buvo džiaugsmo diena. Didingai plėvesuodavo trispalvės, parašuodavo mūsų šaunioji kariuomenė; kiekvienas lietuvis pasijusdavo išdidus-garbingą protėvių ainis beesas.

Šiandien Rugsėjo 8-oji mums visiems turėtų būti pasiryžimo, tvirtos valios bei ištvermės diena. Juk ir Vytautas Didisioju tapo tik po begalės kovų, kurios iš jo pareikslavo ypatingo pasiryžimo, tvirtos valios bei ištvermės. Šiandien prisimindami garbingus žygius savo protėvių, sendamiesi stiprybės iš žilos senovės, sekdami pavyzdžiu dabartinėje laisvės kovoje žuvusiojo savo brolių, kiekvienas privalome sau tvirtai tarti:

-Kad ir žiauriausią priemonių priešas besistatų mūsų vedamai laisvės kovai nuslopinti, visose pastangas paversime niekais ir laisvės kovą tęsime iki galo. Miršta tik paskiri žmonės, bet ne tautos. Taip nemirs ir gyvybinga lietuvių tauta.

R u g e l i s

Kelkis, mylima Tėvyne...

Kelkis, mylima Tėvyne, laisvės rytas aušta,
Kelkis pergalių gėdynėi audrą nepalsušte.
Sidabrinės ryto rasos nuo žiedelių krenta
Ir suvilgo pabašiuoja tavo žemę šventą.
Kelkis, mylima Tėvyne, kelkis, kelkis, kelkis...

Paklausyk - dainuoja girios tau supintą dainą,
Ir lakštingalų skordais laisvės garsas eina.
Paklausyk - lapeliui šiama žalio beržo, klevo,
Ir alsuoja visa žemė tavo meile, tavo.
Kelkis, mylima Tėvyne, kelkis, kelkis, kelkis...

Tau sesulių žalios rūtos, tau rožių dveikimas,
Tau, graži mano Tėvyne, laisvės atgimimas.
Tau lankoj drugeliui krykštis ir žiedai tau žydi,
Tau sparnuotės vėjas dvelkis, žingsnelius palydi.
Kelkis, mylima Tėvyne, kelkis, kelkis, kelkis...

Uintarinė jūra ošia, tavo veidą plauna,
Tavo garbė bus apginta per mūs kraują jauną.
Remune vėl bangos plaksis, garsins šinia didžią,
Kad tau laisvės saulė švyti, garai žemė kryžią.
Kelkis, mylima Tėvyne, kelkis, kelkis, kelkis...

Tavo milžinų kapynai mums stiprybės duoda,
Didžiadvasius išaugins prieš apgaulę juodą,-
Ir šiandien karžygių sūnūs vėl prikels parblokštą
Alsuk amžiais, šviesk, Tėvyne, savo laisvės bokštą.
Kelkis, mylima Tėvyne, kelkis, kelkis, kelkis....

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo į lietuvių tautą

K R E I P I N A S I S

Kiekviena tauta savo istorijos bėgyje yra pergyvenusi daugiau ar mažiau sunkių dienų, o maža lietuvių tauta, stovėdama ant Rytų ir Vakarų žvėrių tako, tokių dienų yra pergyvenusi juo daugiau. Tame plotelyje prie Baltijos jūros, kur lietuviams buvo lemta įsikurti, nuolat susidurdavo svetimųjų didžiųjų valstybių interesai, skerbėsi, kryžisveiai ir kovojo svetimos kultūros, įtakos, ir Lietuvai kaip mažai valstybei tekdavo dėti žitbūtinės pastangas, kad svetimųjų grobuoniškus tikslus pašabotų ir savo gyvybę išlaikytų. Rytai ir Vakarai mūsų žemės siekė ir ją nepasidavijo prieš 500-600 metų, jos siekia ir nepasidavija ir šiandien. XX amžiuje Lietuvai buvo švystslėjusi 22 metų laisvo gyvenimo laikimirkas, tačiau ji nelemtomis 1940 metų vasaros dienomis buvo Hitlerio-Stalino iš anksto suplanuoto politinio suokalbio nutraukta.

Ir štai rezultate to politinio suokalbio, kuriam formalinė išraiška jėga buvo suteikta 1940m. liepos mėn. 21d., mūsų šalis jau dešimt metų neša sunkų vergijos jungą, nematytu mastu alinant tautos dvasines ir fizines jėgas ir visą tai, kas dvidešimt dvejuose tu laisvo gyvenimo laikotarpyje kruopščiai lietuvių darbu buvo sukurta.

Tame mūsų krašto griovimo ir alinimo darbe daugiausia savo ranką yra pridėjęs bolševikinis okupantas. Su didžiausiu akipylėsiškumu ir be jokio sąiko melnuodamas ir pro geležinę uždangą nepraleisdamas jokio tiesos žodžio, bolševikinis okupantas nori sudaryti pasaulyje įspūdį, jog lietuvių tauta tik dabar esanti tikrai laisva ir nepriklausoma, jog tik dabar esančios atsiverusios neribotos perspektyvos jos dvasinei ir materialinei kultūrai augti ir klestėti. Ta bolševikinė propaganda, jau seniai nuostojusi nuovokos ir atmetus kritiško proto reiką

lavimus, o šio juodžiausio mūsų tautai dešimtmečio
proga pasiekti aukščiausią laipsnį.

Kiek mes laisvi ir nepriklausomi esame, aiškin-
ti netenka, kai mūsų krašte yra užplūdusi svetima
kariuomenė, kai mūsų "vyriausybė" mažiausią žings-
nį diktuoja Kremlius, kai MGB-isto naganas kre-
pla bolševikų partijos nustatyta linkme ne tik
kiekvieno piliečio darbe, bet mintis ir jausmus.
Ar mes turime savarankišką užsienio politiką? Ar
turim savo kariuomenę?

Ko vertas bolševikinis švietimas, jei mokyto-
jas vertinamas ne pagal pedagoginį patyrimą, bet
pagal tai, kiek jis sugeba jaunimą prievartau ti
lietuvių tautos dvasiai svetima komjaunimo ar pi-
onierių organizacija. Ko vertas bolševikinis mokla-
las, jeigu jis pajungiamas komunistų partijos, su-
darančios gyventojų mažumą, interesams, jeigu mokla-
lininkas vertinamas tik tiek, kiek yra išgilingas
i marksizmo-leninizmo teoriją. Ko verti bolševikų
menas ir literatūra, jei geriausiais kariniais
laikomi tie, kurie pagal partijos užsakymą yra
sukurti Stalinui ir partijai liaupsinti. Žodžio,
spaudos ir susirinkimų laisvė yra palikę tik
tuščios sąvokos, jei vienas tiesos žodis neišven-
giamai atveria duris kalėjimui. Lietuvis negali su-
prasti tokios sąžinės laisvės, jei tarnautojo pa-
sirodymas bažnyčioje laikomas nusikaltimu. Lietu-
vis negali suprasti tų propagandinių frazių apie
krašto ūkio statymą, kai metai iš metų didėja
dirvonuojančių laukų plotai, sunaikintų ūkių skai-
čius, kai miestuose nuolat didėja butų poreikala-
vimas, kai Lietuvos miškai, lygiai kaip ir jos gy-
ventojai, yra kas met vis labiau retinami. Lietu-
vis taip pat negali sutikti su okupanto brukama
kollektyvinio ūkio pranašumo prieš individualinį, j-
ki sąvoką, jei pastarajam sunaikinti pseudojamos
ir teberuošiamos vis naujos sužlugdymo priemonės.
Nesuprantamas Lietuvos pramonės kilimas, kuris api-
būdinamas vien tik procentiniais rodikliais, kai
tuo tarpu gyventojai vis dar negali elementarinių

poreikių patenkinti

Kiek bešėltų bolševikinė propaganda, kokiomis melo akreistėmis ji besidaugstyta, neišstengs nuslėpti nuo pasaulio to fakto, kad trečdalis lietuvių nuo bolševikų rankos yra sunaikinti arba atsikirti nuo tautos kamieno ir pasmerkti lėtai miršiai.

Lietuvių tauta šimtmečių laikotarpyje teriojo daug grobuonių užpuolikų, bet tauta visiemis priešinosi-priešinosi atkakliai, savo kraują išpirkdamas Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Pralietas kraujas stiprina lietuvių meilę savo kraštui ir brandina nenugalimą laisvės troškimą. Šis meilės tautos laisvę ir savito gyvenimo troškimas kaip tik atsispindi ir dabartinėje Lietuvos laisvės kovos Sąjūdžio vedamoje kovoje prieš bolševikinę okupantę, kovoje, kuriai aktyvų davė tautos pasipriešinimas, palengva kilęs pirmosios bolševikinės okupacijos metais, plėtojęs vokiečių okupacijos metu ir spontaniškai prasiveržęs antrosios bolševikinės okupacijos pradžioje. Šiuo metu, kada gyvename dešimtuosius vergijos metus, sąjūdis patyręs daug aukų ir skaudžių pamokų, išsivystė į organizuotą, vienos vadovybės apjungtą ir visą kraštą apimančią veiklą.

Kaip anuomet, taip ir šiandien mes su gilia pagarba prisiminame ir didžiaujame taktiškai ir naują didvyrį, kuris laisvės kovoje savo gyvybes paaukojo, tomis motinomis, kurios tokius Tėvynei brangius sūnus išaugdė, lietuviams, kad ir būdami ištremti į tolimas TŠRS patus ir išsekinti ten viešpatuojančio skurdo ir vargo, su nepalaužiamu milžino dvasia per laiskus ragina visus pažįstamus dar su didesne ištverme ir pasiaukojimu kovoti dėl laisvės.

Pargyventi dešimt vergijos metų mus aiškiai rodo, kad bolševikinio okupanto tikslas-biologiškai sunaikinti lietuvių tautą, t.y. išbraukti ją iš gyvųjų tarpo. Savo tikslo bolševikinės okupantės iki šio laiko nepasiekė tik dėl to, kad lietuvių

viņ tauta imanasomā priemonēm okupantui prie
šinosi. Lietuvi tauta norēdams likti gyvs ir
pasiekti galatini kovos tikslā-laisvā nepriklaus
som demokratinā gyvenimā,privele dar glandāsim,
dar vieningā burtis apie laisvā Kovos Sajūdā.
Kiekvienas lietuvis tērodo savo darbu ir kova,
kad jis nemakrypsta mao sajūdā šokio: Ati -
duok Tēvnei,kā privālai !"

Kad kovā laimēsim,abejoti netenka,nes jau vien
istorijas eiga rōdo,jog visā reāimā,paremtā smur
ta ir jēga,amāius yre trumpas.Tai rōdo ir šian
dienāne politinē psdētis,nes viss Vakarā pasaul
lis,kad iēsaugotā Vakarā civilizācijā, kurā
2000 metā,baigis rēstis ēygini,kuris sutrius -
kintā bolševizmā ir atvertā visoms laisvā mylin
šioms tautoms keliā i demokrātijā.

Tēgyvuojs aktyvus ir pasyvus mēsu tautas pa
sipriēšināmas okupantāi

Okupuotoji Lietuva,

1961,VII.1

Lietuvos Laisvės Kovos

Sajūdi

Tarybos Prezidiumas

ATIDUOK TĖVYNĖI
KA PRIVALAI

Lietuviškos žemės išgama!

Kalbėsiu į tave ne ta kalba, kuri pareiškia artimą laidojimą, - Korejos įvykius tau rodau, kurie ant tavo kapo paminklą stato.

Gal nori paklausti, - kas gi tas paminklas?

Tai paskutinė išgamos kalba, kad jie už savo likimą prakeiks ir juos gimdžiusias motinas. Tai komunistams už jų darbus aiga.

Sitose aigos siekdamas, komunistas didžiavosi spa liuku, kuris slykščiausias išdavikas gimdytojų. Tai vaikui, kuris suginamas komunistu, užtraukė moti nos prakeikimą. Kad komunistų partija prakeiktų ir visų šalių komunistai. Stalinas tikru genijum juos šaudė nuodija, žudo. Komunistus, kaip Kaunijos žadikų parti ja, Korejoje trando-komunizmui paminklą stato.

Korejos įvykiai - gūdi pranašystė tautoms, ku rios komunistų valdomas žmogūdas tautomis lieka. Lietuviškos žemės išgama, kuris rusiško automato pa galba susitepei artimo kraujo, kuris už judesius, grėšius pardavė savo sėlinę, žmogaus akysse tever tas lavono, savais darbais pasiektu likimo ir savo tautai trokšti! Kas gi tu esi, lietuviškos žemės iš gama?

Tu - strības, šnipas kolchozų ir komunistų parti jos organizatorius! Vienodi jūs visi! Korejos įvy kiai visiems jums kalba, kad už gimimą prakeiksit savo motina.

Savo ramybei sugoti šiandien jūs meliavote u - žitės Kremlius armijas. Tik argi armiją globėjami jūs nedrebėt dienos šviesoje, kad jūs visi ragi! ar neklsiki jums naktis, kad netikėtai galit būti už- pulti!

Jūs negalit iš baimės nedrebėti, nes jūs vaikai tautos, kuri pergyveno cesarį, kaizerį, Hitlerį. Jums

igintas tikrumas, kad lietuviai pergyvens ir Stalino su jumis! Klaidi jūsų ir ateitis. Korejos įvykiai tikras ženklas, kad atomo bomba Krešlius uždutoms armijoms padės grįžti į namus atsiskaityti už jų sukolchozinimą. Niurnbergas tikriausiai garantuoja, kad atsiskaitymas neišvengiamas.

Grįš ir mūsų tautos sūnūs-dukros, iškenteję pragarą kančias tarybinėje armijoje, Sibire, kalėjimuose, lietuviškom miške ir požemyje, kad atsiskaitytų ir už tuos, kurie juos į ten išsiuntė, kad atsiskaitytų ir už tuos, kurių lavonai ant miestelių gūdinių išniekinti.

Tiesa, grįžusieji jūsų namuose neras. Pirmąją praga jus pakart skubės jūsų artimiesi draugai. Taip darys ir dėl to, kad tuo savo prasikaltimus nuslėptų. Bet klaidi bus jums dalis ir lietuviškom miške: čia jūsų alkis vilkais stangs; kai iš miško sėlinsit, jus kaip vilkus sutiks.

Draba ženklė Korejoje, kad sudrebėtų ir užkietėjęs žmogūdys, kad išgirstų ir komunistas:

-Prieš pradedant kryžiaus žygį prieš komunizmą, Tito kelias yra vienintelis komunistams išsigelbėjimas!

Prie savo kape priėjus, ir tu, lietuviškos žemės iėgams, savęs paklauski, - ar tikėjosi to tavo gimdydama motina! ar klaidi kape duobė vienintelis tavo išsigelbėjimas nuo tos prašties, į kurią įvedė Maskvos draugai! Argi iš tikro tu neturi mažiausios vilties su savo tauta iš komunizmo plėtojį išskoti atlyginimo ir už tavęs šlykščiausią išniekinimą-prie tavo kape kalba tau žmogus balsu.

Lietuviškos žemės iėgama! Korejos įvykiai tau prie iėkastos kapui duobės giliai pagalvoti, - ar prasikaltimų negali savo darbeis išpirkti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

L A I S V Ė S kovų A I D A I

.....
.....

S u k u r y s

Kovų už laisvę motyvais

Gražioj naktėj girdejon,
Kaip budeliai kankina tautą-
Ach, nedainuok taip, linkamas vėjon,
Apie laimuzę seniai išguitę.

Ir vėl liūdni šešėliai dūgia
Raukšlėme vagotą motulės vėdą.
Seniai jau priešas Tėvynę engia-
Motulė sūnų kovon išleido.

Tėviškės žemė krauju pasravo.
Mirties šešėli^{ai} didvyri dūgia -
-Motule, nelauki vicaturčio, -jis buvo...
I močios širdį liūdesys žengia.-

Bugriški, laisvė Tėvynės žydrioji!
Lai vieškeliais laisvi žygiuoja broliai-
- - - - -
Kažkar toli kulkosvaidžiai dainuoja,
O laisvė žengia... brolių krūtinėm...

/Iš "Partizaninė Kova"/

-----000000-----

Mindaugas

Sesutei

Kiemelyje šokiai. Nešoki ko tu?
Ko liūdi parymas viena?
Ko moji ranka ir akiai man - tegui
Tačiau ... ašarota, liūdna ...

Kiemelyje šokiai. Ten šoka linksmiai.
Sesute, o ko tu verki?
Jaučiu, aš, jaučiu aš, ko neina tenai...
Sesute! Žinau - tu kentėjai...

Kiemelyje šokiai. Sesut, tau skaudu,
Tu liūdi parymus viena,
Nes broliai mums laisvę kovoja kreuja,
Nes liūdi visa Lietuva.

O jie tenai šoka. Negaila - tegui
Tešoka, jei linksmi šiandien!
Bet kai jie prisišoka - liūdet bus vėlui
O šokiai juk baigsis visvien!

/15 "Laisvės Šauklis"/

IŠ LAISVOJO PASAULIO

66

VLIK-as

LAISVĖ ATĖINA IŠ VAKARŲ Laisvės gražinimo kelias

Tuščios sovietų pastangos iteleinti smurtą. Lietuva ir kitos pavergtos sovietų valstybės gerai suprato, kad jos yra Vakarų dalis ir jų likimas priklausys nuo Rytų-Vakarų santykių raidos. Jos suprato taip pat, kad išvaduoti iš sovietų vergijos gali tik ginkluotas Rytų-Vakarų konfliktas.

Kol vakariečiai pergyveno apspėjamento laikotarpį tegalima buvo laukti naujų vakariečių nuosėdų sovietų pavergtųjų sėkms. Tačiau pelankių padėti sovietai atengėsi sau išnaudoti. Jie siekė pirmiausia, kad jų smurtas Baltijos valstybėse užgrobiant būtų to valstybių sankcijonuotas, ir neteisėtas įjungimas į Sovietų Sąjungą būtų pripažintas tarptautiniu teisiu aktu.

Jei skirima realistinė politika, kuri vadovaujasi principais, o dionos interesais, ir idealistinė, kuri vadovaujasi principais, tai Europos valstybėse persverė realistinė politika pavergtųjų likimo atžvilgiu, Amerikos politikoje-idealizmas. Švedija, fašistinė Italija pasiskubino pripažinti Baltijos valstybių įjungimą. Daugumas Europos valstybių nutylėjo, nei pripažindamos įjungimo, nei leisdamos veikti Lietuvos pasiuntinyboms. Įjungimo nepripažino Europoje-Britenijoje, Vatikanas, Amerikoje-Jungtinių Valstybės, Urugvajus ir kai kurios kitos Pietų Amerikos valstybės. Vokietijos okupuota Prancūzija pardavė sovietams Lietuvos pasiuntinybės rūmus, bet sovietinės Lietuvos nepripažino. Šveicarija net 1947m. paėmė savo žinion Lietuvos konsulate bylas "iki Lietuvos klausimas bus išaiškintas. Vie

nu momentu /1945/ net Britanijā buvo susvyravusi
bet jė sulaukė tvirtas ir aiškus JAV nusistatų -
tas būti ištikimai savo deklaraciams principams.

Nelaimėje iš JAV ir Britanijos pripažinimo
vietinei Lietuvai de jure, sovietai atstengė iš-
gauti pripažinimo bent de facto. Sovietinės Lie-
tuvos atstovus jie siuntinėjo į tarptautines
technines konferencijas/pašto, susikimo.../Bet
ir šiuo atveju nieko nelaimėjo: nei į vieną konfen-
ciją nebuvo įleistas sovietinės Lietuvos atsto-
vas.

Kova su sovietų pastangomis Lietuva "numarinti".
Dagaskavus sovietų norus prasmugelinoti de facto
pripažinimą, sovietai tas savo pastangas metė. Jų
vietoje atstengė Lietuvos klausimą "numarinti". Iš
vienos pusės sutiprino gyventojų deportaciją iš
Lietuvos, kad Lietuva būtų be lietuvių ir tarptau-
tinėje tribūnoje nebūtų apie ką kalbėti. Iš antros
pusės rūpinosi, kad tarptautinėje tribūnoje ir
spaudoje niekas apie Lietuvą nekalbėtų ir nerašy-
tų. Tačiau "tylos suokaltis", kuris truko iki 1948
m., dabar jau pralaužtas. Vakarų demokratijose vis
garsiau kalbama apie Lietuvą, ypač apie joje so-
vietų vykdomą genocidą. Lietuvos katalikų leis-
kas Šv. Tėvai, paskelbtas įveiricmis kalbomis, buvo
skaitytas visur su dideliu susijaudinimu. Šian-
dien jau tokie padėtis, kad reikia turėti tik nau-
jos medžiagos apie Lietuvą, ir daugumas spaudos ją
šveliai skelbia.

Lietuvos reikalais prabyla ne tik spauda, bet
ir nuolatinės Vatikano radijo transliacijos lie-
tuvių kalba keturis kartus per savaitę; Vasario
16 minėjimo, genocido, Lietuvos prievartinio jungi-
mo į Sovietų Sąjungą ir kt. progomis prabyla Švei-
carijos, Vokietijos, JAV, Pietų Amerikos, radijos. Y-
pa pagrindo laukti, kad bus lietuviškų transliaci-
jų ir daugiau lietuviškų.

Prieš sovietų užmėdas atskirti Lietuvą nuo Va-
karų atengiamasi lietuvių tautos ir atitinkamų
grupių vardu dalyvauti Vakarų Europos laisvų tau-
tų tarptautiniuose sąjūdiniuose/krikščionių demo-

arabų, socialistų, liberalų, motinos, skautų/. Pax Roma
na ir kt. 1850m. lietuviai drauge su latviais ie es
tais priimti į Europos sąjungą, kaip lygiateisės Eu
ropos tautos.

Prieškeliamas viltys. Lietuvos klausimas laisvajame
pasaulyje "nenumarintas". Priešingai, dabar jis
naujai atgyja. Jis tvirtų ir autoritetingą užtikri
nimą, kad palankus Lietuvai Jungtinių valstybių su
sistatymas nėra pasikeitęs. Nebent tiek pasikeitęs,
kad tik sustiprėjęs. Ir Churchillis 1950 m. liepos
mėn. rašė Europiniam Sąjūdžiui pateikė išvada, kad
Baltijos valstyboms būtų grąžintos laisvos gy
venimas.

Kad Lietuvos byla atgijo ir pagyvėjo, daug prisidėjo
Lietuvos rezistencija, kuri laisvajam pasauliui parodė
lietuvių laisvės troškimą, mokėjimą kovoti, bet sykiu ir
taupyti kraują bei gyvybes. Prisdėjo laisvajame pasaulyje
gyvenę lietuviai, kurie savo dovajami Lietuvos Išlaisvinimo
Komiteto, nuleido Lietuvos klausimo pamiršti, išleikė jį
gyvą, iki atėjo palankesnė tarptautinė padėtis, kurioje
vėl gimamos sąmogys ir tauta, teisės ir laisvė.

Laisvės principą visi Chartos dalyviai pripažino.
Tarp jų, kaip minėta ir sovietų sąjungai. Bet sovietai
jo ir nemana vykdyti jau net Jaltos, Potsdamo konfe
rencijose. Rooseveltas bei Trumanas tenai nepereika
lavo, kad sovietai pasakytų šį principą pritaikytą
Baltijos valstyboms - to reikalavimo sovietai nebūtų
vykdę. Bet to Roosevelto oficialus tarimas, Lietuvos
valstybės nepriklausomybės reiškinys laikinai ir
buvo atidėtas.

Bet JAV niekada nesutiko to principo atsisakyti
ir įvykdyto smurto pripažinti teisėtą. Nebartinė po
litinių įvykių banga artina momentą, kada tas "lai
sės atidėjimas" turi baigtis ir Lietuvos nepri
klausomybė turės vėl pasireikšti.

R A D O N A S I S T E R O R A S

Apie Lietuvos judo - A. Sniečkus - motiną

Marijona Sniečkuvienė, LKP/o/ GK sekretoriaus A. Sniečkus motina, mirė laisvameriškam ištrenimui išstovykloje 1948 m. sausio mėn. 27 d., Kanaus mieste, Vokietijoje.

A. Sniečkuvienė gimė 1868 m. balandžio mėn. 24 d. Buvo gerbiama Ukrainko pavysdinga žmona. Pagimdė keturis sūnus ir tris dukteris. Išskyrus jauniausią sūnų Antaną, kiti vaikai išaugo dorais ir garbingais žmonėmis. Antanas Sniečkus, būdamas 17 m. su sūnu, įsiviešėjo į aršesnę veiklą ir pabėgo į Sovietų Rusiją. Baigęs uksionio komunistų vadų mokyklą - NKVD akademiją, Sniečkus nelegaliai grįžo į Lietuvą. Čia buvo areštuotas ir ištremtas į Vokietiją.

Kai rusai 1940 m. užgrobė Lietuvą, Antanas Sniečkus vėl pasirodė kaip "mažasis Stalinas"-generalinis komunistų partijos sekretorius.

Jis nelaimingai motinai daug verkė. Ji dieną naktį meldėsi, kad jos vaikas išvyktų šviesų. Kadangi sūnus neįstengė pamatyti motinos, tai motina pagaliau nutarė aplankyti savo sūnų.

Ji atvyko į Kauną ir rado savo sūnų rūpestingai saugomą daugybės milicijos. Sūnus su pagerbos pabūdiavo motinai ranką ir pasakė jai, kad rusai atnešė laimą ir gerovę. "Kokią laimą, jeigu jie atėmė mūsų laimę, prisigėrusių prakeikto visus mūsų santou pas ir laimę ir gerovę." Motina pradėjo verkti: ir nemorėjo daugiau sūnų matyti, todėl ji ir toliau meldėsi už jį.

Antanas Sniečkus vengė susitikti su savo broliais ir sūnais, o jie bijojo ir neapkenė jo. Kai 1948 m. birželio mėn. prasidėjo masiniai tremimai, Sniečkus į "Liaudies priešų oloją" įtrauktas ir

savo giminės: savo dėdę, brolių, teta ir jų šeimas. Kada šie žmonės buvo įgrūsti į gyvulinis vaginus, likę broliai ir seserys kreipėsi į Antaną, bet negalėjo jo pasiekti. Pagaliau Šniečkus sekretorius parengė susitikimą.

Antanas Šniečkus atvyko atpirkti saugomas. Tačiau į brolio namus įžengė vienas. Jis atrodė esąs puikiamis ūpe. Kai pamatė verkiančią seserį, juokavo ir gaudė ją dėl bereikalingo sentimentalumo. Giminaičiai paklausė, nejaugi jis esąs sklas masiniam terorui. Šniečkus juokavo: "Tiktai Kauno proletatės esančios išveštos į darbo stovyklas". Namiskiai priminė ištrentas jo paties giminės. "Jis buvo stambūs žmonės savininkai ir eksplotatoriai ir privalo išmokyti pelnytis kasdienine duona. Dėl to nereikia jaudintis," atsakė Šniečkus. Ir, atsiskęs padėti savo giminėms, išvyko.

Rusams, 1944 metais artinantis, visi Šniečkus grįžti giminaičiai išbėgo iš Lietuvos. Sena motina pagaliau rado prieglaudą Vokietijoje, amerikiečių zonoje.

Amerikiečių karnelistai karta užklauso, kodėl ji negrįžtanti namo, kai sūnus toks galingas pareigūnas. Senoji moteris paprastai atsakė, kad Dievas neišklausęs jos maldų, kad ji neturinti daugiau sūnaus ir nenorinti matyti jo ir kankinemos ir pavergtos tėviškos verksmo - ji geriau norinti mirti svetimoje krašte". Aš praeikiau tą dieną, kada pagimdžiau išdaviką, kuris kankina savo kraštą, ir tili tas atgal yra sudegintas visam laikui".

/Versta iš Amerikos Lietuvių Tarybų Niujorke leidiamo žurnalo "Lithuanian Bulletin", 1948m./

T U R I N Y S

		pal.
R u g e l i s	Rugėjo 8-oji.....	1
LKS t-bos Pr-mas	Kelkis, mylima Tėvyne...	2
LKS	Kreipimasis	3
	Lietuviškos šeimės ištiga	
S u k u r y s	M. S.....	7
M i n d a u g a s	Kovų už laisvę motyvais	9
VLIK-as	Sesutei.....	10
Iš "Partizano"	Laisvė ateina iš Vakarų	11
	Apie Lietuvos judo-	
	A. Šniečkaus motiną.....	14

-----000000-----